

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

DOOŚ-oaI.072.17.2013.MR

Warszawa, 26.04.2013 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 30.04.13
nr. 3711 podpis. [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 30.04.13.
nr. 2028 podpis. [signature]

Szanowny Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

[signature]

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 marca 2013 r., znak: BPS/043-29-1200/13, skierowane do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, a następnie przekazane do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Marka Martynowskiego wraz z grupą senatorów w sprawie lokalizacji i budowania farm wiatrowych na terenie województwa łódzkiego, przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy podkreślić, iż kwestie związane z wpływem turbin wiatrowych na całość środowiska są analizowane na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213, poz. 1397), zwanego dalej *Rozporządzeniem*, instalacje planowane na lądzie wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, o mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW, lub instalacje planowane w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 *Rozporządzenia* w przypadku instalacji wykorzystujących siłę wiatru do produkcji energii, o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m, których moc jest mniejsza niż 100 MW, oraz wszystkich zlokalizowanych na obszarach objętych niektórymi formami ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220, ze zm.), taki obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony. W myśl art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008, Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zwanej dalej *ustawą OOS*, przed realizacją przedsięwzięć wymienionych w

Rozporządzeniu konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w określonych przypadkach również przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko wiąże się z przeprowadzeniem postępowania administracyjnego, które w szczególności obejmuje: weryfikację raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych *ustawą* OOS opinii i uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. W ramach ww. oceny, w myśl art. 62 ust. 1 *ustawy* OOS, określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między ww. elementami, możliwość oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitorowania.

Podczas oceny oddziaływania na środowisko weryfikuje się wpływ na lokalną społeczność i środowisko wszystkich generowanych przez farmy wiatrowe oddziaływań, w tym hałasu, infradźwięków czy efektu migotania cieni. Analizuje się ponadto wpływ projektowanych turbin wiatrowych na wszystkie tereny objęte powierzchniowymi formami ochrony przyrody (np. rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary sieci Natura 2000), na krajobraz, jak również na awifaunę i chiropterofaunę, jako te grupy organizmów, które są najbardziej zagrożone realizacją tego typu przedsięwzięć. Wnioski z powyższych czynności powinny znaleźć się w dokumentacji dla rozpatrywanej inwestycji i w warunkach nałożonych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku, gdy przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko, będzie także związane z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa. Organ właściwy do wydania ww. decyzji zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwościach, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków do raportu o oddziaływaniu na środowisko, wskazując 21-dniowy termin ich składania. Zgodnie bowiem z art. 29 oraz art. 80 *ustawy* OOS każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu, a organ administracji właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany je rozpatrzyć przed wydaniem decyzji.

Minimalizacja generowanych przez farmy wiatrowe ewentualnych uciążliwości dla lokalnych społeczności, położonych w pobliżu wnioskowanych ww. farm, oraz zabezpieczenie środowiska przed ich ewentualnym negatywnym wpływem odbywa się poprzez spełnienie przez inwestora wszelkich wymogów wskazanych w szeregu ustaw i aktach wykonawczych dotyczących tego rodzaju działalności, przy jednoczesnym wykorzystaniu najlepszych dostępnych rozwiązań

technicznych i technologicznych. Stopień uciążliwości oraz poziom i rodzaje zagrożeń wynikające z realizacji przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego powinny zostać zidentyfikowane i zweryfikowane podczas oceny oddziaływania na środowisko. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie materiału dowodowego winien w ww. decyzji zawrzeć warunki, których spełnienie zagwarantuje, iż realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje jego znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Natomiast w przypadku braku możliwości wyeliminowania ww. oddziaływania następuje odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zgodnie z przytoczonymi wyżej przepisami, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla farm wiatrowych wydają wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Tylko w wyjątkowych okolicznościach decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska. Dzieje się tak najczęściej w przypadku, gdy planowana w ramach realizacji farmy wiatrowej linia elektroenergetyczna przechodzi przez teren zamknięty, np. przez teren linii kolejowych, a także gdy projektowane turbiny wiatrowe są zlokalizowane na morzu.

Z powyższego względu, odpowiadając na pytanie dotyczące farm wiatrowych na terenie województwa łódzkiego, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest w stanie przedstawić bazę dotyczącą farm wiatrowych, które uzyskały uzgodnienie realizacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w latach 2010 – 2013 (według stanu na dzień 9 kwietnia 2013 r.): Baza ta dostępna jest w formie arkusza pod bezpośrednim adresem internetowym: <http://bip.lodz.rdos.gov.pl/images/wiatraki/na%20strone%2009.04.2013.xls>

Nawiązując do kolejnego pytania o przeprowadzenie wszelkich niezbędnych procedur, w szczególności badań z zakresu oddziaływania na środowisko, przy realizacji farm wiatrowych w województwie łódzkim, opierając się na powyższym wykazie, należy stwierdzić, że dla obecnych w bazie turbin wiatrowych została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko.

Odpowiadając na pytanie, czy siłownie wiatrowe stanowią zagrożenie dla lokalnych ekosystemów i jakiego rodzaju są to zagrożenia, wskazać trzeba, iż nieprawidłowo zlokalizowane turbiny wiatrowe mogą oddziaływać negatywnie na lokalne ekosystemy. Zagrożenie dotyczy przede wszystkim gatunków występujących w otoczeniu farm wiatrowych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Mogą one ulegać kolizjom z siłowniami wiatrowymi na skutek specyficznej biologii i ekologii ww. grup organizmów np. ze względu na wielkość rozmiarów ciała, mało zwrotny lot, specyfikę pola i kątów widzenia, wykorzystywanie wysokich budowli (np. wież wiatraka) jako miejsc godów itp. Dodatkowo w przypadku nietoperzy obserwowana jest ich śmiertelność w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych wskutek szoku ciśnieniowego (barotraumy), polegającego na pękaniu pęcherzyków płucnych, w obszarze obniżonego ciśnienia za obracającą

się łopata wirnika. Farmy wiatrowe mogą powodować jednocześnie zajęcie siedlisk bytowania poszczególnych przedstawicieli fauny, jak również opuszczenie terenów znajdujących się w pobliżu czynnych turbin wiatrowych. Mogą również stanowić przeszkodę na trasie przelotów ptaków i nietoperzy, zarówno w aspekcie lokalnym (między miejscami gniazdowania i żerowiskami), jak również podczas sezonowych migracji jesiennych i wiosennych, gdy poszczególne gatunki przemieszczają się pomiędzy obszarami zimowania i terenem, na którym odbywają rozród. Natomiast oddziaływanie na florę dotyczy zagrożenia zniszczeniem bezpośrednim roślin i ich siedlisk podczas budowy turbin wiatrowych, oraz dróg dojazdowych i serwisowych na potrzeby funkcjonowania przedsięwzięcia.

Jeśli chodzi o kwestie związane z badaniem bilansu emisji CO₂ i zużytej energii przy wytwarzaniu, transporcie, montażu, eksploatacji i likwidacji wiatraków, stacji transformatorowych, sieci przesyłowych, budowie dróg dojazdowych i pracach ziemnych, zauważyć należy, iż kwestie te dotyczą wielu przedsięwzięć i są rozstrzygane przy postępowaniach i w decyzjach wydawanych dla każdego z nich oddzielnie. Dotyczy to np. odtworzenia „zużytych” dróg publicznych, na skutek transportu elementów turbiny wiatrowej. Odnosząc się natomiast do bilansu emisji CO₂ koniecznej do wypracowania dotacji do energetyki wiatrowej przez gospodarkę zaznaczam, że powyższe kwestie nie podlegają organom odpowiedzialnym za środowisko.

Odnosząc się do pytania o źródła, z jakich pochodzą środki na budowę farm wiatrowych na terenie województwa łódzkiego, informuję, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie dysponuje tego rodzaju informacjami, gdyż nie są to wiadomości związane ze środowiskowymi uwarunkowaniami realizacji tych inwestycji, które organy środowiskowe badają i oceniają.

P. Otawski
z upoważnienia
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Z-ca Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska

Piotr Otawski

Do wiadomości:

- Biuro Ministra Ministerstwo Środowiska
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska